

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

Felső helytartósági engedelemmel.

17-dik szám.

Szombaton Ápril 22-én 1848.

7-ik évi folyam.

4927 sz. Pályázat.

A' temesi kir. kamarai Igazgatóság részéről 150 pft évi fizetéssel és 50 pft szállásbérrel járó, aradi kamarai erdőhivatalnál megürült erdőgyakornoki állás betöltésére ezennel a' pálya megnyitattik.

Az illetők e' helyért kellőleg felkészített folyamodványaikat f. 1848-ik évi május végeig ezen kir. kam. Igazgatósághoz benyujtsák.

Temesvár ápril 13-án 1848.

Értesítés.

Ertesülvén, hogy Polgármester úr által azon hir terjesztetett: mintha én nála városi hivatal kéres végett jelentem volna meg e' napokban, melly hirt valótlannak nyilatkoztatván ezennel nyilvánítottam, hogy valamint azt nem tevék, úgy a' képviselőségen kívüli bármely hivatalt semmikép elfogadni nem fogok. Kelt Aradon ápril 20-án 1848.

Bedekovich Vilmos.

Egy tárcza

sebészi műszerekkel, több irományokkal és valamelyes pénzzel csütörtökön ápril 20-án, délutáni 2 óraker, — a' sajtószabadságtarcsa és felső-molnárutcsa közti úton Reck házáig — elveszett.

A' visszaadó 20 pftnyi jutalmat nyer 431. számú sajtószabadságtarcsái Junga házában.

Figyelmeztetés.

Mindazon urak, kiknek alulírtnál követelésük van, sziveskedjenek folyó hó 25-ig haladék nélkül lakásán megjelenni, hol is hintó, szekér, szán, lószerszám, bútorok és többféle apróságok szabad kézből eladatnak. Jutányos áron 3 boglya széna is kapható.

Venniszándékozók ugyanezen hó 24-ig a' tárgyak megsejtelése végett megjelenni ne terheltessenek. Kelt Aradon ápril 20-án 1848.

Sztupa György.

Stolz Teréz

bécsből imént megjövén, ajánlja magát mindenemü divatszerinti kalapok, kis fejkötők, fejdíszek és szalmakalapok készítésére; úgy tisztítás, festés és változtatásokra a' legujabb és legcsinosab alak szerint, 's legjutányosab áron.

Lakása Tunner' háza 2. emeletében, a' zárdabéli épület átellenében.

Neidenbach János,

zongora-műszer készítő Aradon, ezennel tudatja, hogy lakása jelenleg ismét Stotz házában van, hol mind helybeli mind külső bizományokat zongora-hangolásra, és igazításra elvállal, és azok' legjobb 's jutányosab végrehajtását igéri.

Figyelmeztetés.

A' czéhbéli mészárosmesterek köztudomásra kívánják juttatni, hogy a' mészáros vagy is hús-vágó és székálló legények, felsőbb k. rendelményekhez képest havibér fizetés mellett azon kötelezéssel vannak fogadva, hogy mindenkinek, ki marhahúst vásárland, annak fontját, a' törvényhatóságok által megállapított teljes mértékben 's hiány nélkül kiszolgáltassák; minthogy azonban az illető mészárosmesterek székeikben a' teljes mérték kiszolgáltatására és netaláni huzás-vonások gátlására önkívánságuk és ohajtásuk ellen fel nem ügyelhetnek: azért ezennel e' városi közönséget felszólítani, figyelmeztetni 's egyszersmind illő tisztelettel kérni kívánják, miszerint — ha a' marhahús-vásárlók a' hús mértékének kiszolgáltatásában rövidséget tapasztalnak — a' mértékben csalást elkövetett mészároslegénynek törvényes és szigoru megbüntetése végett a' város kapitányi hivatalánál jelentést tegyenek.

Költ Aradon ápril 2-án 1848.

Deutsch Ignác

alássan jelenti, hogy immost bécsből megérkezvén, posztó-kereskedését legujabb 's legizletesb férfi-szövetekkel meglepő kiválasztásban dúsan el látá, és bátorkodik a' t. cz. közönséget

NAGY KÉSZLETŰ

$\frac{3}{4}$ és $\frac{5}{8}$ szélességű finom beavatott legszebb színű posztó;

$\frac{3}{4}$ és $\frac{5}{8}$ szélességű Codringtonok, O'Connell, Zephir, Peruvien, Mouslin, Parisiennes, Cloth stb szövetek a' legdivatosab színekben; nyári Bristolok, rugalmas Tricotok, Tusquinok és Casimírok, ugyszinte mindennemü pamut- 's czérna-nadrágszövetek, különös jóságú len- és fehér Trillek, nem különben finom selyem- és Piquet mellények, az igen kedvelt Cachemir-mellények, fran-

ezia selyem nyakkendők és nyakkötőkre stb. figyelmeztetni, mellyek mind nagyobb, mind kisebb mennyiségben szíves vétel végett ajánltatnak. Minden legjutányosb szabott áron adatik.

Két biliárd eladó,

mellyek egyike ebédlő-asztalnak is használható, minthogy 4 részre osztott csiszárolt táblával el látva van; a' másik ellenben közönséges és hasonlókép szép új biliárd; mindegyik jóságáért kezeseltetik. Bővebbet a' szénatéren

Zabiti József asztalosmesternél.

Lőfegyverek,

csövek és pisztolyok

épen most érkeztek meg az alulirthoz Lepage híres gyárából és nagy választásban jutányosan kaphatók, hol kiváltkép a' 4 és 8 csövű pisztolyok, és különös jóságú puskák ajánlhatók, mellyekért kezeskedik

Veiler Sándor,

vasárus „az arany ásóhoz.“

 Valódi bergámézi selyembogármag kapható

Steinitzer testvéreknél.

Bérbe adandó.

A' főutczai 799. számú házban két szoba, konyha 's pinczéből álló, jelenleg korcsmának használt lak f. e. május 1-ső napjától bérbe adandó. Értekezhetni a' házban lakó Glac Antal tulajdonossal.

K i a d a n d ó.

Az Istvántéren, Herman Ferencz házában egy szép utczalak 3 szobával, konyha, kamara, padlás és pinczével kiadó. Miről Décsey J. fűszerárudájában értekezhetni.

K i a d a n d ó.

Az Istvántéren, 294. számú Gantner házában egy kereskedési bolt 4 szoba, konyha és kamarával stb. f. e. május 1-től fogva bérbe kiadó. Ugyanott 2 hámos ló is eladó; miről bővebben a' háztulajdonosnéval értekezhetni.

K i a d a n d ó l a k.

A' sajtószabadságutczában, ezelőtt Elsen, most Junga házában az első emeletben 3 szobából, konyha, kamara, és padlásrészből álló lak istállóval együtt f. e. május 1-ső napjától kezdve kiadó. Bővebben értesít Bettelheim testvérek könyvkereskedése.

Birói árverés.

Láza Gyinú ó-pécskai lakos háza $\frac{1}{4}$ scsióval Koncsek József részére, — Siklován Nikolae zsellérháza Kovács Zsigmond részére — Mészáros József zsellérháza Farkas Alex és társai részére birói foglalás alá vétetvén, f. e. ápril hó 25-én első, szükség esetében május hó 21-én utolsó nyilvános árverés utján a' legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Kelt Pécskán ápril 11-én 1848.

Karácsonyi Balás, eskütt mint végrehajtó biró.

Árverési hirdetmény.

Néhai Heintz Ferencz tömegéhez tartozó 190 mázsa gubacs f. e. ápril hó 27-én, reggeli 9 órakor az elhunytnak Batthyány-téren lévő házában tartandó árverés utján eladatni fog.

Heim Károly, tanácsnok.

Birói árverés.

Sörényi István részére elmarasztalt Mácsán Mihály pernyáva k. v. 73 sz. a. fekvő házában ápril hó 17-ére hírül adott másodszeri árvereltetése, közbejött akadályok miatt ez évi május 1-ére délutáni 3 órára tétetett által.

Sarlot János, végrehajtó tanácsnok.

4972 sz. Ólfaárverés.

A' temesi kir. kamarai Igazgatóság részéről tudomásul adatik, hogy a' vallyemare nevű marosparton felállítva levő 550 öl hasábfá f. 1848-ik évi május 1-ső napján legtöbbet ígérőleg eladani fog.

Vennivágyók tehát a' nevezett napon és helyen, reggeli 9 órakor, szükséges bánpénzzel ellátva hivatalosak. Temesvár ápril 13-án 1848.

Árverési hirdetmény.

Néhai Frits Antal úr városunk volt kamarása után a' poltura területén 78. sz. a. maradt szőlő, hozzá tartozó épületekkel együtt f. 1848. év május 3-án harmadszor 's utolszor, délutáni 3 órakor a' helyszínén fog árvereltetni.

Szekulits György, kiküldött tanácsnok.

Árverési hirdetmény.

Néhai Makovetz Vincze után polturában 85. sz. a. maradt szőlő sajtóházzal együtt f. e. május 4-én délutáni 3 órakor a' helyszínén harmadszor és utolszor fog árvereltetni.

Szekulits György, tanácsnok és vagyombiztos.

Törvényisz. rendeletre árvereltetnek:

Néhai Stath Katalin árvái belvárosi 863. számú házuk f. e. ápril, majus és junius 27-én, a' helyszínén.

Néhai Veinberger János után a' belvárosi Ferenczutczában 805. sz. a. maradt ház május 4-én, d. u. 3 órakor a' helyszínén, az árvák javára.

Frantzely Albert, tanácsnok.

H e l y b e l i.

Folyó ápril hó 13-én a' nemzetörség 8 tagjától felszólítás hocsáttatott ki a' nemzetörség' szaporítása végett a' városház teremében ápril 17-én délelőtti 10 órakor tartatni szándéklott népgyűlésre, minthogy az mindeddig csekély számú, és a' kinevezett választmány működése is megszűntnek mondatott, melly felszólítás, miután az egyes tagoktól származott, nem csekély figyelmet gerjesztett. Vasárnap este a' színházi karzatról a' várostanácsának alakszerű új felforgatására czélzó jegyzékek leeresztetvén felolvastattak, melly esemény a' közönségben ismét kevés részvétre talált, azon tekintetből is, miután e' jegyzékben ollyas nevek tüntek elő, mellyek a' város' felszabadulása előtt alig valának ösmeretesek, ezek egybevéve a' kedélyeket megindíták.

A' balsorsteljes ápril 17-ke előjött, a' mikor a' várostanácsa jónak találá a' teremben 9 órakor ülést tartani, hová 10 órakor mind a' felszólítást kibocsátók, mind ismét a' nemzetörség sok tagja megjelent, hol az ujon megjelentek, úgy az ülésben már jelenvolt város' tanácsa közt összeütközés történnén azzal végződött, hogy a' megérkeztek közül néhányan kiszorítottak, sőt fejükre is kocczattatott; melly okra nézve a' nemzetörség' tagjai a' közönséget más napra, délelőtti 10 órára a' szükségesek elintézése végett az istvántérieni Sz.-Háromság oszlopához meghívák, meg is jelene a' téren közel 2000 ember, hol a' nemzetörséghez csatlakozás végett felszólítás tétetett, 's egyszersmind a' magas ministériumhoz intézett 's ez iránt választott küldöttség által rendeltetése helyére benyujtandó panaszlevél felolvastatott, miután a' népesoport elszéledt. A' 12 személyből álló küldöttség ápril 19-én Pestre indult; — a' város' tanácsa azonban ezen esemény felől a' ministériumot gyorspostán tudósítá.

Az ügyéri végzés közönségesen feszült figyelemmel vártattatik; — az egész tény azonban annál inkább sajnálható, miután a' magas ministérium efféle felesleges 's idővesztegető nehézségekkel terheltetik.

A' nemzetörség alakítása iránt kiküldött választmány ápril 18-án a' polgártársokhoz ujonan felszólítást bocsátott ki, mellyben legesleg sürgetőbben szólítja fel polgártársait a' nemzetörségbe leendő besorozás végett, valamint eddig is a' kívánt cél elérésére minden kitelhető eszközöket használá.

V e g y l e t.

—^o. Pozsony. Ó fölsége, fels. hitvese, Ferencz Károly főhg és ennek első szülötte Ferencz József főherczeg kíséretében f. hó 10-én esti 6 órakor Pozsonyban megérkezett 's nagy örömjajjal fogadtatott. A' város ünnepélyesen kivilágíttatott. 11-én 10 órakor vala a' törvények megerősítése, és az országgyűlés befejezése. Legelsőben is királynő ő felsége, Ferencz Károly és Ferencz József főherczegekkel bársony és arannyal díszített karzatba ment. Mindannyan tartós 's harsány örömkialtással fogadtattak. Kegytelien és látható örömmel köszöne a' királynő és a' két herczeg. De nemsokára az örömteljes Éljenkiáltás még hangosabb lön, a' midőn a' király belépett. Már a' királyszékbe föllépett, midőn még mindig százak és százak ajkain a' legszívesebb Éljenek harsogtak. A' királyon meglegedés látszott, 's szakadatlan meghajtással fogadá az üdvözlést. Mire Bathyány gróf miniszterelnök lépett elő és a' király nevében mélyen megható előadást tartott az ország' rendeihez. Maga ő fölsége a' trónról magyar nyelven következőleg szólott: „Hív magyar nemzetemnek szivemből ohajtom boldogságát, — mert abban találom fel a' magamét is. — A' mit tehát ennek elérésére tőlem kívánt, nemcsak teljesitettem, hanem királyi szavammal erősítve, ezennel által is adom neked kedves öcsém — 's általa az egész nemzetnek, úgy, mint kinek hűségében leli szivem legfőbb vigasztalását 's gazdagságát.“ A' hangos éljenzések csillapodtával, István főherczeg nádor a' szentesített országos törvényt átvevén, következőleg szólott: „Nagyobb örömmel nem tölthette volna el fölséged hív magyarjait, mint, hogy ezen örökre emlékezetes országgyűlés berekesztésére személyesen körünkben megjelenni méltóztatott. Egy boldogított, háladatos nép környezi itt fölséged királyi székét, 's a' nemzet szive soha forróbb szeretettel, több hűséggel nem dobogott fejedelme iránt, mint dobog most fölségedért, ki a' jelen törvények szentesítése által honunk ujjaalkotója lett.

Szegény a' nyelv, hogy ezért fölségednek illő köszönetet mondhasson; hálánkat tetteink fogják bizonyíthatni. Mert valamint uj, életerős alapra fektettetett ezen törvények által a' magyar alkotmány, úgy biztosabb alapot nyert általuk azon szent frigy is, melly a' hazát felségedhez 's királyi házához édes kapcsolással köti. Legyen isten áldása fölségeden, koszoruzza hír és szerencse fölséged fejét, — ezt ohajtjuk szivünk mélyéből, 's magunkat és édes hazánkat fölséged királyi kegyelmébe hódolattal ajánljuk.“ — A' törvény szentesítés ünnepélye ezennel bevégeztetett. A' fejedelem trónusán felemelkedvén, az ország' kardja és apostoli kereszt elől vitetvén, nádor-helytartó és Pozsonyban jelenvolt egész ministérium kíséretében (Klauzál, Szemere, és Mészáros hibázzván), oldalt a' nemes órség, ugyanazon módon a' királyi terembe visszament, 's ott a' trónterembe beméne. Az öröm- és tetszésri-valgások szünni sem akarának, és midőn a' király lassankint eltávozott és a' küszöböt átlépé, az egész

gyülekezett a' királynő és a' két herceg felé fordult, kiket legbensőbb örömmel ugyanazon örömjajos kísérettel szerencsésített. A' királyi család eltávoztával a' trónterem is megürült, és az ország' rendei a' mágnások teremébe visszasiétek, hol a' nádor-helytartó elnökléte alatt az utolsó és v e g y e s ülés tartatott. Ennek végeztével nádor-helytartó a' királyhoz sietett, hogy tőle elbucszván magát legfensőbb kegyelmébe ajánlja. Déli 1 óra tájban az országkocsiján mindkét főség és a' hercegek a' dunapartra menének a' császárvárosba visszautazandók.

A' nemzetőrség fegyverbe állott, 's csengő zenével várak a' királyi családot a' parton, és harangozás 's kevés időközvetett folytonos ágyudörgések között a' hajólobogókkal és zászlókkal diszített gőzös nemsokára megindult, 's csakhamar a' hidnyiláson, mellynek hasonlólag minden hajóján nemzeti zászló lebegett, átmenvén, felfelé a' hullámoknak hatalmasan daczolt.

Szakadatlan örömkialtás vala az utolsó hang, mellyel egy boldogított nemzet királyától megvált.

Pest. 15-én gr. Batthyány Lajos miniszterelnök, továbbá a' miniszterek: Kossuth, Szemere, Széchenyi gr., Deák és Eötvös báró 9 óra után egy gőzösn pesten megérkeztek; ágyulóvések jelenték eljöttüket, 's midőn a' gőzös a' jövődöbeli lánchíd oszlopa mellett elvonult, egy tűzjáték-alaku tűnemény süttetvén el, rakéták, tűzgolyók legszebb ragyogó színekben emelkedtek fel a' légbe. A' miniszterurak fáklyamenettel fogadtatván, szokásos szónoklat után a' kaszinó előteremébe kísértettek, hol amazonok fehér ruhában és zöld dolmányban öltözve, vezetőnőjük Forster nő asszony rövid elfogadó beszédet mondott, mi közben követőnői a' minisztérium egyes tagjainak koszorúkat osztogattak. A' megajándékozottak ekkor egy kis fáklyamenet megett a' polgári könnyűlovas tiszteletőrségtől kísérve, hasonlólag fáklyákkal kivilágított nemzetőrségi fegyverűton Cziráky házáig vonultak. A' város ünnepélyesen vala kivilágítva.

A' nemzetőrség Batthyány L. miniszterelnök úr lakja előtt kétsoros tiszteletűrt rendelt, mint ez el nem fogadott.

Nádor ő cs. k. fensége Pozsonyból Brünbe és onnan hihetőleg Prágába is elutazván, ezen utjából kedden, ápril 18-án Pestre elvárattatott.

—*.* Az önálló és felelős magyar minisztérium, mellytől az országban teljes joggal sok fogamatost és üdvöst remélhetni, már megerősített, és így életbe lépett. Az alakított első magyar felelős minisztérium tagjainak nevei, u. m.

Elnök, tárcza nélkül: gr. Batthyány Lajos.
Belügy: Szemere Bertalan.

Ausztriávali viszonyok: hg. Eszterházy Pál.

Pénzügy: Kossuth Lajos.

Hadügy: Mészáros Lázár, ezredes.

Közlekedés: gr. Széchenyi István.

Cultus és nevelés: b. Eötvös József.

Földmivelés és ipár: Klauzál Gábor.

Igazságügy: Deák Ferencz.

—*.* Ferencz József főherceg cseh ország helytartójának kineveztetvén rendeltetésén minél előbb menend.

—*.* A' B. P. Híradó azon allítást, mint ha ő hercegsége az ország nádora a' nyarat Pozsonyban szándékoznék tölteni, valótlannak nyilvánítja.

—*.* A' budai várak nádor főhercegnel ugyan főlakhelye leend, a' nyarat mindazáltal magit szigetében, az ikervárosok közepén, szándékozik tölteni, hol a' nyárilak kénye szerint már felbutoroztatott. (Spieg.)

—*.* A' magyar udvari cancellária működését azzal zárja be, hogy az áldornagyhi hivatalra ő felségének Lonovics püspököt ajánlja, és azon magas tiszteletnél fogva, mellyet e' főpap magyarhonban élvez, e' magas és fontos hivatalra leendő kinevezésén nem kételkedhetni. (Ung.)

—*.* A' francia köztársaság az ausztriai kormánytól már elősmertetett és a' köztársadalmi követ Le Duc, a' vaspályán második helyen köztársadalmi egyszerűséggel cselédség nélkül jövén, az ausztriai udvarnál már hitelesített. (Pest Ztg.)

—*.* Pesten létező nemzeti hadbizottmány azt rendelé, hogy jövődöben pesten azon háztulajdonosok, polgárok és önálló lakosok, kik se egyenruházva, se a' nemzetőrség egyéb testületeibe besorozva nincsenek, mindenkor, valahányszor őket a' szolgálat' sora éri, ha önnönmaguk őrt állani nem akarúak, vagy arra nem képesek, egy pengő forintot letenni köteleztessenek. Igen igazságos!

—*.* Lipcse, ápril 1-én. Az érczhegyen az éhhalálvész kiűtött, minek következtében 1000 gyármunkás összeállott és már néhány gyárat felűltak. (Pest. Ztg.)

—*.* A' legközelebbi jószág-sorshuzásnál a' 14,265 számú főnyeremény bánatban kebeleztett Fehértemplomba költözött és a' tulajdonostól 200,000 vfttal, vagy a' jószággal megajándékozta.

—*.* Kié volt eddig a' haza? ki vallotta eddig büszkén, hogy ez a' mi hazánk? A' kevés számú nemesség! ki csak jogokat élvezett benne, míg milliók örökös elnyomatást túrtak 's csak a' nemesség érdekének előmozdítása végett látszottak itt lenni. Közönséges számitás szerint 15 millióra tétetik hazánk lakossága, 's ebből alig hét száz ezer a' nemes, az az, a' kiváltságos. (Divl.)

—*.* A' „Gegenwart“ írja: az ideiglenes magyar sajtótörvény minden politicalai hírlapért 10,000 pftnyi biztosítékot kíván. Vagy azt tudják a' magyar törvényhozók, hogy hírlapjaik „aranybányák“ vagy az aranybányákba kívánják küldeni a' szerkesztőket. Honnan vegyen egy okos ember annyi pénzt? — Ki kölcsönöz pénzt elmetehetségre? Mindegyik kérdezi, betáblázható-e? — Első tétel e? öt vagy

hatodfél kamatot hoz? — A' szabadelvü magyar törvényhozóság itt egy számítási hibát tett — avagy nem vala nagylelkü és nem akart adni szabadalmat.

—*.* Berlinben minden hetfön a' lipcei utcának bizonyos épületében mintegy 200 tagtárs összegyül, kik részint kézművesek, részint diákok, és az utasok mint vendégek; itt a' hazai tudósítások a' seresüvegnél közöltetnek, a' „pesti hírlapot“ olvassák, dohányoznak, és végre néhány hegedü kíséretében honunk ama vágydalait énekelik, melyeknek édesgető hangja még hathatósab egy magyarszívre, mint egy sváiczira a' pászforkürtölések, skótra a' duda, vagy Savoyardra a' lant. Egyéb-iránt ilyen dicséretre méltó „magyar nemzeti egyletek“ a' külföldön már nagy számmal találtatnak, így a' huszárok között paduában, ró mában a' művészek, Zürich-ben a' diákok közt, továbbá a' párizsi nagy egyesület, ugy annak fiók-egylete a' kafé Dänemark Rue St. Honoré-ben látható, a' magyarok gyűlterme londonban Drurylane street-ben, ugy az Hamburgban a' Thalia színház irányában.

—*.* Az értesítések az éhség előlépte felül irföld napnyugoti grófságaiban rémítők. Egy földesúr Galvay ban írja, hegy a' nép éhen hal, hogy magát ló- 's ebhússal táplálni ügyekezik, és hogy emberek az országutak mellett halva fekszenek, hol ebektől fölemésztetnek. Ezt bizonyítják a' hírlapok. Connemala-ban egészen közönséges, hogy halottak négy, öt, söt hat nap is temetetlenül maradnak, mert senkisésem akar fáradozni azok temetésével.

—*.* Hogy a' pesti záloghivatal magát a' többi pénzt kezelő intézetekkel egyensúlyba helyezze, azt végzé, miszerint jövődöben 9száztohi helyett 7száztohi vétettessen, melly rendelés felső helyen hivatalosan előterjesztetett. (Pest. Ztg.)

—*.* Törvény előtti egyenlőség, közös teherviselés, népképvisélet, ösiség eltörlése, védvámrendszer, 's a' törvények hü teljesítése: az igazság gyöngyei. (P. Div.)

—*.* A' kínaiak találmányairól. Hiteles kútfökbül merített, a' párizsi fötanodához intézett néhány közleményekben a' kínai müparról és bizonyos ügyek behozataláról előterjeszti Julien Szaniszló, hogy azok a' selyembogarak tenyésztését Chrisztus születése előtt 2000 évvel tudták, 1000 évvel Chr. előtt az iránytút száraz földön és vizen utaztokban tájékozásra használták; Chr. előtt 400 évvel egészen vasból készült hajóik valának; Chr. előtt 200 évvel tintát és írópapírt, valamint löport; Chr. születése után náluk 581—593 óta a' könyvnyomtatás fa formákkal, 904 óta a' könyvmás, 1041—1049 a' könyvnyomtatás ingó nyomdabetükkel ösmeretes, továbbá a' porcellán a' 8-ik század óta, az artézi kútak, a' légszeszvilágítás és fűtés a' földből kipárolgó légszeszszel, mellyet nagy távolságra elvezetni tudtak;

VII. év folyam, 17-diki sz.

a' lánczhidak, föcskendők, kártyák (1120 óta;) a' papirospénz (1260—1341 óta) stb.

—*.* Szálas birsfák. Minden kertben a' szálas birsfák nagy figyelmet gerjesztendnek. Hogy illyeneket nevelhessünk, egy birsfa ággal kell tet-szesszerinti magasságra nevelt vadkörtefát nemesíteni. Tudomás szerint birsfa s, intugy alkalmazható körtefán, valamint körtefa birsfán. Igazi dísz, egy nyulánk 5—8 lábnyi magas törzsön mosolygó birs-gyümölcsöt teremni látni. Ha birsfaágot egy nemesített szálas körtefába oltunk, ugy ez izet és fajának nagyságát a' birssal közli, melly észrevétel érdekes credményeket hozhat elé.

—*.* Jó kertsövény. Ha galagonya hiával vagyunk, — melly kertek kerítésére legalkalmasabb — a' baktövis, vadrózsa, kökény, vesszős fagyalka legjobbak eleven sövényeknek, a' mint saját tapasztalásomból tudom. Én tehát ezen összetett sövényt biztosan és joggal ajánlhatom.

—*.* Prunus Mahaleh-szálasfa. Egy jószágbírtokos ausztriában már évek előtt egy sötatért szálasakra nevelt Prunus Mahaleh-fákkal beültetett, és azokba nemes cseresznyefajokat nemesített. A' fák erősek és egészségesek, mi közben mások, cseresznyevadoncokba oltva, száradásuknak halkan elibe mennek, noha az éghajlat, a' föld és bánásmód egyáltalában nekik kedvező vala. Innen kiviláglik, hogy a' Mahaleh cseresznye legtar-tósbszálasfákat szolgáltat. (Fr. Bl.)

—*.* Krímia tartományban ifju emberekből, leginkább katonatisztekéből álló társaság egy helyen éjorra összegyült, midön egyik a' tatárok közül, kik hajcsárkép szolgáltak, megkéré a' társaságot, hogy annak egyike nem távol eső gunyhójába kísérné, és nejét, ki már 24 óránál tovább vajudott, egy puskalövésrel szülésre segítené. Egy fiatal tiszt, ki ugy is egész nap mitsem löt, mindjárt kész volt rá, 's a' gunyhóhoz érve, közel az ablaknyiláshoz kétesövü puskájának egyik csövet elsüté, és miután 10 percz mulva felelet rá nem következett, és a' siránkozás a' gunyhóban még folyvást tartott, a' másik csövet is elsüté. Mintegy 5 percz mulva a' tatár a' küszöbön kiugrott, épen nem a' legjobb kedvvel, és a' tisztre rákiáltott: masallah! én önt egy lövésre kértem meg — és ön kéretlen kétszer lövén, ime nöm ikereket szült. (Morgenr.)

—*.* Bérbeadás. Az N-utczában — sz. a. 3 szobából és egy takaréktűzhelylyel ellátott konyhából álló lak pincze és padlással együtt bérbe adandó. E' lakásban senki sem állhatja ki sokáig, az ajtók és ablakok legrosszabb állapotban vannak, a' konyha füstöl, a' takaréktűzhely több fát elemészt, mint a' lakó szerezhethet. A' kilátás trágyadombra van, és a' szomszedság igen nyughatatlan. Minden fél esztendőben felebb verik a' házbért és a' házmester híres a' gorombaságárul. Bővebbet a' házbirtokosnál az 1-ső emeletben. (Vand.)

—°. Nantes közelében egy földművelő, kinek burgonyái 1845-ben megromlottak, azóta azokat a földbe felényivel mélyebben rakatja, mint közönségesen, mióta folyvást egészséges aratásnak örvend.

Az aradi gyorskocsin

megérkeztek Pestről, Kedden ápril 18-án:

Bíró úr. Leopold úr.
Vranovits úr. Nikolits úr.

Pestre utaztak,

Szerdán ápril 19-én: Csütörtökön ápril 20-án:
12 személyből álló vá- Kapocsfy úr.
lasztmány. Scheinert úr.

Maros vizállása: Ápril 21-én reggeli 8 óra-
kor: 1' 6" 0" a' zerus felett.

Gabona és liszt ára Aradon 1848. évi Ápril 21-én.

Nevenként:	Egy posonyi mérő váltó- pénzben					
	legjobb		középsz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	6	30	6	15	6	—
Kétszeres	5	30	5	15	5	—
Rozs	4	30	4	15	4	—
Arpa	2	30	2	15	2	6
Zab	2	—	1	54	1	48
Kukoritza	2	15	2	6	2	—
1 mázsa lángliszt	16	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	12	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyérk.	9	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	5	—	—	—	—	—

Ápril	Neve és sorsa a' meghalálozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	L a k a s a és halálozati helye
9	Szabó Mária asszony, mézáros' h.	Kath.	23 e.	tüdősorvadás	Halásztutca.
—	Steinbrunner Ferdinand, kőműveslegény' f.	—	1 —	aszalvány	Flóriánuteza.
—	Jeremits György, szűcsmester' f.	G. n. e.	1 —	vöröshimlő	Sarkad k. v.
—	Pintér Teréz, cipész' l.	Kath.	3 —	szinte	Sajtószabadságotutca.
—	Schvartz Erzsébeth, szegényasszony	Izr.	73 —	tüdőlob	Zsidóutca.
—	Valder Hermán, ezüstműves' f.	—	5 —	himlő	Széntér.
10	N. József, szolgáló' f.	Kath.	6 hó	görcsök	Pernyáva k. v.
—	Fribeisz Jetti, fősz.bíró' l.	—	11 —	vöröshimlő	Kereszt-utca.
—	Jakabos Lilla, levéltárnok' l.	—	11 —	szinte	Megyeháza.
—	Rikschlosz Rozália, új-aradi bádógosm.' l.	—	10 e.	szinte	Czimerutca 866
11	Cséh Eleonora, ácslegény' l.	—	2 —	görcsök	Koszoruutca 214 1/2
—	Szalay Mihály, földész' f.	Ref.	5 n.	szinte	Pernyáva k. v. 624
—	Jule Flora, szolgáló' l.	G. n. e.	24 —	szinte	Koronatér.
—	Hofmann Franciska, szinte	Kath.	5 hó	vöröshimlő	Poltura.
—	Hodek Franciska, cipész' l.	—	5 e.	elégett	Farkasutca.
—	Belengár János, földész	—	42 —	idegláz	Radnaiút.
—	Bogya Peraszkie, földész'nő	G. n. e.	50 —	szinte	Téglautca 722
—	Herczog Markus, szabó	Izr.	45 —	hasvízkór	Tökölutca.
12	Komáromi Sára, özvegnő	Ref.	60 —	idegláz	Erdőutca.
—	Ordódy Katalin, földész'nő	Kath.	64 —	aggság	Magyarutca.
—	Kurticsán Mitru, földész' f.	G. n. e.	9 hó	görcsök	szinte.
13	Klein Aloysia, özvegnő' l.	Kath.	10 e.	vöröshimlő	Istvántér.
—	Kovács György, ujmagyar' f.	G. n. e.	9 hó	szinte	Pernyáva k. v.
—	Bodova Mitru, földész' f.	—	4 —	görcsök	szinte.
—	Dretsin Mitru, szinte	—	16 e.	szinte	szinte.
—	Peskán Márta, földész' l.	—	18 —	szinte	szinte.
—	Herváth Mária, özvegnő	Kath.	76 —	aggság	szinte 160
—	Schäfer Rozália assz., mézárosm. özvegye	—	50 —	tüdőlob	szinte 689
—	Kovács Gyula, ujmagyar' l.	G. n. e.	1 hó	görcsök	szinte.
14	Argyelán Mitru, földész' f.	—	11 e.	hasvízkór	szinte.
—	Halmazsáu Juon, szinte	—	2 —	fejvízkór	szinte.
—	Revicsán Juon, szinte	—	6 —	vöröshimlő	Sarkad k. v. 302
—	Dragis János, szappanosmester' f.	—	4 hó	görcsök	szinte.
—	Mecsovszki Ignác úr, cs. kir. kapitány	Kath.	58 e.	idegláz	Szigetutca 304
—	Nádasán Arkadi, földész' l.	G. n. e.	3 —	aszalvány	Poltura 28
15	Poczok József, ujmagyar' f.	Kath.	4 —	gilisztakór	Sarkad k. v. 73
—	Vagner Ferencz, mézárosmester' f.	—	2 —	vöröshimlő	Kossuthutca 593
—	Tauber Sándor, kávéf' f.	—	16 hó	szinte	Istvántér.
—	Tomasi József, ácslegény' f.	—	3 e.	szinte	Naputca.